

ACADEMIA ROMÂNĂ

ANUARUL

INSTITUTULUI DE ISTORIE „A. D. XENOPOL”

LXII

2025

SUPLIMENT 1

Gheorghe Cliveti

ROMANIA, THE EUROPEAN COMMISSION
OF THE DANUBE, AND THE IMPASSE
OF THE RIPARIAN STATES COMMISSION
(1856-1883)

EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE

Translated in to English by
Alina Piftor

Gheorghe Cliveti

**ROMANIA, THE EUROPEAN
COMMISSION OF THE DANUBE,
AND THE IMPASSE OF THE
RIPARIAN STATES COMMISSION
(1856-1883)**

**EDITURA ACADEMIEI ROMÂNE
2025**

Gheorghe Cliveti is Correspondent Member of the Romanian Academy, Professor *emeritus* at the “Alexandru Ioan Cuza” University in Yassy, Fellow of the “A. D. Xenopol” Institute of the Romanian Academy. His outstanding books concern topics of Modern History: *România și Puterile Garante 1856-1878*, Yassy, the Publishing House of the “Alexandru Ioan Cuza” University (the second Edition at Junimea in 2021); *Concertul European. Un experiment în relațiile internaționale din secolul XIX*, Bucurest, the Enciclopedica Publishing House, 2006; *Prolegomene la studiul relațiilor internaționale. Epoca modernă*, Bucurest, the Publishing House of the Romanian Academy, 2009; *Europa franceză și cauza română 1789-1871*, Yassy, the Junimea Publishing House, 2010; *Istoria Românilor*, volume VII, part II (ed.), Bucurest, the Enciclopedica Publishing House, 2015; *România și “alianțele germane” 1789-1914*, Yassy, the Junimea Publishing House, 2015; *România și “apogeul Europei” 1815-1914*, Bucurest, the Publishing House of the Romanian Academy, 2018; *Etude historique des relations internationales. Des conceptions*, Bucurest, the Publishing House of the Romanian Academy, 2019; *La révolution de 1821 et la restauration des règnes autochtones dans les Principautés Roumaines. Une “pierre de touche” pour la diplomatie européenne dans la question d’Orient*, Istanbul, les Editions Isis, 2021; *La Roumanie, la crise orientale et le Concert Européen 1875-1878*, Istanbul, les Editions Isis, 2022; *Contribuții la sinteza de Istorie Modernă*, vol. I-II, Yassy, the Publishing House of the “Alexandru Ioan Cuza” University, 2024.

CONTENTS

Preface	7
Historiographical Notes	11
The Danube Internationalisation File until 1878	29
Romania at the European Commission of the Danube (1878-1882). The Debates' File and the Diplomatic Implications	89
The London Conference and the Treaty of 10 March 1883	185
Bibliography	241
Index	251

PREFACE

Among the great European rivers, the Danube encompasses – perhaps to the highest degree – the characteristics of an international matter. The question did not concern only the navigation regime for the stream crossing Central Europe to the Black Sea. At the heart of the issue were always presumed strategic implications of at least a European scope. The navigation regulations adopted by the Congress of Vienna in 1815 for international rivers did not apply to the whole Danube at the time. For Austria, Bavaria, Württemberg and Baden, Upper and Middle Danube navigation was provided under the aegis of the German Confederation. Concerning the Lower Danube from the Iron Gates to the river's discharge into the Black Sea, treaties between Russia and the Ottoman Empire prevailed before 1854, with some Austrian navigation interference and chiefly British commercial interests, adapted to the autonomy of the Principalities of Moldavia and Wallachia.

The formal internationalisation of the Danube became possible due to the European conflict of 1853-1856, also known as the Crimean War. The pretext of the conflict was Russia's ambition to control the Holy Places and protect the Orthodox Christian subjects of the Sultan. Russia's occupation of the Romanian Principalities, in reaction to Sultan's refusal to accept the Tsar's claims to Christian protectorate, was considered a *casus belli* by France and Britain in particular. The two Western powers went to war with Turkey against Russia. Austria and Prussia declared their neutrality, which, in the case of the Habsburg Court, also involved the role of benevolent mediator. The Austro-Prussian Convention of 20 April 1854 enshrined the German Confederation's vital interest in the Danube and caused the primary theatre of military confrontation to shift to Crimea. A convention between Austria and Turkey in June 1854 stipulated the military occupation by the Austrians of the Principalities of Moldavia and Wallachia, previously evacuated by Russian troops. With increased strategic strong points, Austria stepped up its role as a mediating power, chairing the ambassadorial conference in Vienna and formulating,

as a *credo* of European diplomacy, the four grounds for negotiating peace: the end to Russia's protectorate over Moldavia and Wallachia, and placing the Romanian Principalities and Serbia under the collective guarantee of the European powers, which also secured the Ottoman Empire; navigation freedom of the Danube as an international river; the neutralisation of the Black Sea; Sultan's *firman* on the religious liberties of Christians in the Ottoman Empire. The four bases of peace were strategically intertwined. Russia accepted preliminary negotiations at the Vienna Conference. After the fall of Sevastopol, formal peace negotiations were held at the Paris Congress. The clauses of the Treaty of 30 March 1856 included those concerning the Danube. Navigation freedom on the entire river was admitted. Southern Bessarabia, bordering the Chilia branch, was returned to Moldavia. Russia ceased to be a Danube riparian. A European Commission, based in Galați, was appointed to ensure the navigation of the Danube Mouths. The riparian states of Austria, Bavaria, Württemberg, Baden and Turkey, and the Danube principalities of Moldavia, Wallachia and Serbia, were to agree on river navigation in Vienna.

From the outset, the negotiations between the riparian states hit a severe impasse. On the contrary, the European Commission in Galați was given more and more extensions. In 1866, the Paris Conference extended that period for five years. Then, in 1871, the London Conference extended it for twelve years. In the meantime, in 1878, under the Treaty of Berlin, Romania became an independent state, and Bulgaria became an autonomous principality under the suzerainty of the Porte. As a state bordering the Danube and with territorial authority over the Danube Delta, islands and mouths, Romania also became a member of the European Commission in Galați. The same capacity was granted to Serbia as a state bordering a short river sector. At the same time, Bulgaria was only allowed to attend the deliberations of the European Commission, provided it had the consent of the Ottoman Porte. Russia became a riparian state of the Chilia branch and a member of the European Commission. The European Commission resumed, in its new format, its deliberations on the Navigation Act, with its accompanying Navigation, River Police and Tariff Regulation, for the stream from the Iron Gates to the Black Sea. Austria-Hungary, which technically ensured navigation at the Iron Gates, insisted that the River Commission be reinstated. An agreement to the liking of Austria-Hungary and agreed by Germany for the Riparian Commission chaired by the Dual Monarchy was not accepted by the plenum of the European Commission. A compromise initiated by the representative of France, Camille Barrère, that the presidency of the River Commission

should be assigned, in alphabetical order of the French language, to each state with rights over the Danube regime was a principle and basis for negotiations at the London Conference in 1883.

At the Conference proceedings in the United Kingdom's capital, Romania and Serbia, although sovereign states bordering the Danube, were not accepted as deliberating parties; they had a mere consultative capacity of protocolary assistance. With special Danube rights and interests, Romania contested such unfairness and refused to accept the London Treaty of 10 March 1883. Per the treaty, the jurisdiction of the European Commission was extended from Galați to Brăila. The term of the European Commission was extended for a further 21 years. Such clauses were at least tacitly accepted in Bucharest. However, the form of the Riparian Commission was not acceptable, and Romania vehemently contested the emphasis on Austro-Hungarian technical powers at the Iron Gates. The Riparian Commission was in a severe institutional impasse until the impact of the First World War radically reshaped the Danube question. Therefore, we considered the historiographical need to clarify the data of the question for the years 1856-1883, when the prerogatives of the European Commission were crucial in ensuring the free navigation of the Danube. During this period, strategic reasons – at least on a European scale – prevailed over those relating solely to the free navigation of the Danube. The undertaking of a study such as the present one relied on documents attesting not so much to the regime of the Danube as to the broader international implications of a given issue.

BIBLIOGRAPHY

- 35 anni di relazioni italo-romene, 1879-1914. Documenti diplomatici italiani*, edited by Rudolf Dinu, Ion Bulei, București, 2001.
- Acte și documente relative la istoria renascerei României*, vol. I, 1391-1841, publ. by D. A. Sturdza and C. Colescu-Vartic, București, 1900; vol. II, publ. by D. A. Sturdza, Ghenadie Petrescu, D. C. Sturdza, București, 1889; vol. VII, publ. by D. A. Sturdza, Ghenadie Dobrescu, D. C. Sturdza, București, 1892.
- Actes relatifs au Danube. Traités, conventions, protocoles et règlements*, Bucharest, 1882.
- Adevăratele documente din corespondența diplomatică de la 5 octombrie 1877 la 15 decembrie 1878*, București, Ministerul Afacerilor Străine, 1880.
- Albrecht-Carrié, René, *A Diplomatic History of Europe since the Congress of Vienna*, New York, London, 1958.
- Antipa, Gr., *Chestiunea Dunării. Politica externă a României*, București, 1925.
- Idem, *Dunărea și problemele ei științifice, economice și politice*, București, 1921.
- Appendice du livre vert roumaine sur la question du Danube*, published by N. Callimachi-Catargi, former plenipotentiary minister of Romania in London and Paris, Paris, 1881.
- Ardeleanu, Constantin, *Evoluția intereselor economice și politice britanice la Gurile Dunării (1829-1914)*, Brăila, 2008.
- Idem, *Gurile Dunării – o problemă europeană. Comerț și navigație la Dunărea de Jos în surse contemporane (1829-1853)*, Brăila, 2012.
- Idem, *International Trade and Diplomacy at the Lower Danube. The Sulina Question and the Economic Premises of the Crimean War (1829-1853)*, Brăila, 2014.
- Idem, *The European Commission of the Danube 1856-1948. An Experiment in International Administration*, Leiden, Brile, 2020.
- Atanasiu, Carmen, *Problema suveranității României la Dunăre și "Navigația Fluvială Română" (1919-1945)*, [Constanța, 2003].
- Bacalbașa, Constantin, *Bucureștii de altădată (1878-1884)*, ed. by Aristița and Tiberiu Avramescu, București, 1993.
- Bach, Charles (Karl), *Zur Organisation Internationaler Kongresse: Congress Technische Studien*, Berlin, 1911.

- Basch, Antonin, *The Danube Basin and the German Economic Sphere*, New York, 1943.
- Bădulescu, Lucian; Canja, Gheorghe; Glaser, Edwin, *Contribuții la studiul istoriei regimului internațional al navigației pe Dunăre*, București, 1957.
- Băicoianu, C. I., *Dunărea. Privire istorică, economică și politică*, București, 1915.
- Idem, *Handelspolitische Bestrebungen Englands zur Erschlissung der unteren Donau*, Berlin, 1913.
- Idem, *Le Danube. Aperçu historique, économique et politique*, with a Preface by Vintila I. Brătiano, Paris, 1917 etc.
- Bălăceanu, Ion, *Amintiri politice și diplomatice*, ed. Georgeta Filitti, București, 2002.
- Berindei, Dan, *La question du Danube et la Roumanie moderne (1829-1918)*, in "Revue Roumaine d'Etudes Internationales", XX, 1986, issue 6, p. 563-572.
- Bodale, Suzana, *Documente diplomatice austriece referitoare la proclamarea Regatului României*, in the vol. *Monarhia în România – o evaluare. Politică, memorie, patrimoniu*, eds. Liviu Brătescu and Ștefania Ciubotaru, Iași, 2012.
- Idem, *Organizarea ceremoniilor Încoronării de la 10 May 1881*, in the vol. *Ritualuri politice în România modernă*, eds. Andi Mihalache and Adrian Cioflâncă, Iași, 2006, p. 109-118.
- Bodea, Cornelia; Vergatti, Radu Ștefan, *Nicolae Iorga în arhivele vieneze și ale siguranței regale (1903-1914)*, București, 2012.
- Boicu, Leonid, *Austria și Principatele Române în vremea războiului Crimeii 1853-1856*, București, 1972.
- Idem, *Diplomația europeană și cauza română (1856-1859)*, Iași, 1978.
- Brătianu, Gheorghe I., *Chestiunea Mării Negre*, ed. by Victor Spinei and Ionel Căndea, București, 2022.
- Brătianu, I. C., *Acte și cuvântări*, vol. VI, eds. G. Marinescu and C. Grecescu, București, 1936.
- Bușă, Daniela, *Internaționalizarea Dunării, rolul CED și drepturile riveranilor (1856-1914)*, in "Revista Istorică", new series, XVI, issue 5-6, 2005, p. 11-24.
- Idem, *Modificări politico-teritoriale în sud-estul Europei, între Congresul de la Berlin și primul război mondial (1878-1914)*, București, 2003.
- Cantilli, Gh. P., *La question des taxes de péages aux Portes de Fer*, București, 1900.
- Idem, *Le Danube sous le régime des traités*, Bucarest, 1901.
- Carol I al României, *Jurnal*, vol. I, 1881-1887, edited by Vasile Docea, Iași, 2007.
- Carp, P. P., *Discursuri parlamentare*, eds. Marcel Duță and Ion Bulei, București, 2000.
- Casso, Leon, *Rusia și bazinul dunărean*, translation from Russian by Șt. Gr. Berechet, București, 2003.

- Căzan, Gheorghe N., *La question du Danube et les relations roumano-austro-hongroises dans les années 1878-1883*, in "Revue Roumaine d'Histoire", XVIII, issue 1, 1879, p. 43-61.
- Căzan, Gheorghe Nicolae; Rădulescu-Zoner, Șerban, *România și Tripla Alianță, 1878-1914*, București, 1979.
- Cârțână, Iulian; Seftiuc, Ilie, *Dunărea în istoria poporului român*, București, 1972.
- Idem, *România și problema Strămtorilor*, București, 1974.
- Ceobanu, Adrian-Bogdan, *Câteva documente rusești privitoare la proclamarea Regatului României*, in "Anuarul Institutului de Istorie «A. D. Xenopol»", t. XLIX, 2012.
- Cernovodeanu, Paul, *Relațiile comerciale româno-engleze în contextul politicii orientale a Marii Britanii (1803-1878)*, Cluj-Napoca, 1986.
- Cestiunea Dunărei. Acte și documente*, București, Ministerul Afacerilor Străine, 1883.
- Cestiunea Dunărei. Regulamentele de navigație, poliție fluvială și supraveghere între Galați și Porțile de Fer*, [București, 1883].
- Chamberlain, Joseph P., *The Regime of the International Rivers: Danube and Rhine*, New York et al., 1923.
- Chronology of Political and Economic Events in the Danube Basin, 1918-1936. Bulgaria*, Paris, 1938 (in the "Danubian Studies" series, 1, under the aegis of the League of Nations).
- Cliveti, Gheorghe, *Aranjamentul politico-teritorial european de la 1814-1815. Problema garanției generale*, in "Anuarul Institutului de Istorie «A. D. Xenopol»", t. XLI, 2004, p. 247-262.
- Idem, *Proclamarea Regatului României – implicații politico-diplomatice, exigențe constituționale*, in the vol. *In memoriam Florin Constantiniu. Smerenie. Pasiune. Credință*, ed. Laurențiu Constantiniu, București, 2013, p. 161-184.
- Idem, *Prolegomene la studiul relațiilor internaționale. Epoca modernă*, București, 2009.
- Idem, *România și crizele internaționale, 1853-1913*, Iași, 1997.
- Idem, *România și puterile garante, 1856-1878*, Iași, 2021.
- Idem, *Europa franceză și cauza română, 1789-1871*, Iași, 2010.
- Coltzesco, Th., *L'importance économique du Danube*, Paris, 1942.
- Corivan, N., *Relațiile diplomatice ale României de la 1859 la 1877*, București, 1984.
- Correspondance diplomatique roumaine sous le roi Charles I-er (1866-1880)*, publ. by N. Iorga, București, 1938.
- Cristescu, Sorin, *Carol I. Corespondență personală*, București, 2005.
- Damean, Sorin Liviu, *Diplomați englezi în România, II, 1881-1914*, Craiova, 2009.
- Idem, *România și Congresul de pace de la Berlin (1878)*, București, 2005.

- Dașcovic, N., *Dunărea noastră. O scurtă expunere până la zi a problemei dunărene, însoțită de textul Statutului de la Paris din 1921*, București, 1927 (edited by Ion Agrigoroaiei, in the vol. *Comisia Europeană a Dunării*, Iași, 2010, p. 155-195).
- Idem, *Le Danube et les intérêts économiques de l'Europe*, Paris, 1919.
- Idem, *Regimul Dunării și al Strâmtorilor în ultimele două decenii*, Iași, 1943.
- Debidour, A., *Histoire diplomatique de l'Europe, depuis le Congrès de Berlin jusqu'à nos jours*, first part, *La paix armée (1878-1904)*, Paris, 1919.
- Demorgny, Gustave, *Danube et Adriatique*, Paris, 1934.
- Idem, *La question du Danube. Histoire politique du Bassin du Danube. Etude des divers régimes applicables à la navigation du Danube, Préface de Louis Renault*, Paris, 1911.
- Der Donau-Karpatenraum*, eine Geheimschaftsarbeit, unter der Leitung von Prof. Dr. P. Hesse, Stuttgart, 1943.
- Der Donaauraum und seine Probleme*, Stuttgart, 1933.
- Despre situațiunea politică a României* (the Romanian translation of Maiorescu's paper), in "Timpul", 31 December 1880/12 January 1881.
- Dictionnaire diplomatique*, publ. under the supervision of A.-F. Frangulis, vol. I, Paris, Académie Diplomatique Internationale, (f.a.).
- Die Auswärtige Politik des Deutschen Reiches 1871-1914*, unter Leitung von Albrecht Mendelssohn und Friedrich Thimme, erster Band, Berlin, 1928.
- Die Donau als Verkehrsweg Südosteuropas und die Grossschiffahrtsstrasse Rhein – Main – Donau*, Munich, 1969.
- Die Grosse Politik der Europäischen Kabinette (1871-1914). Sammlung der diplomatischen Akten des auswärtigen Amtes*, vol. III, hrsg. Johannes Lepsius, Albrecht Mendelssohn-Bartholdy und Friedrich Thimme, Berlin, 1922.
- Die Wirtschaftliche Bedeutung und Entwicklung der Donauschiffahrt*, Vienna (Österreichischen Institutes für Wirtschaftsforschung), 1962.
- Dinu, Rudolf, "Il modello italiano" nella proclamazione del Regno di Romania (1881), in the vol. *Italia e Romania verso l'unità nazionale*, edited by Francesco Guida, Bucharest, 2011, p. 125-148.
- Documente diplomatice române*, series I, vol. 11, 1883, eds. Alin Ciupală, Rudolf Dinu and Antal Lukacs, *Introduction* by Rudolf Dinu, București, 2006.
- Documente privind istoria României. Războiul de Independență*, vol. I/2, București, 1954; vol. IX, București, 1955.
- Documents diplomatiques français (1871-1914)*, I-ère série (1871-1900), tomes II-V, Paris, 1929-1933.
- Droz, Jacques, *Histoire diplomatique de 1648 à 1919*, Paris, 1952.
- Durdenevskij, V. N., *Dunaiskaja problema*, Moscow, 1947.
- Duroselle, J.-B., *L'Europe de 1815 à nos jours. Vie politique et relations internationales*, Paris, 1970.

- Duță, Alexandru, *Traités, conventions et autres documents concernant le régime de la navigation du Danube Maritime*, Galați, 2009.
- Idem, *Un proiect englez din 1878 privind organizarea Deltei Dunării ca teritoriu liber și neutru, administrat de Comisia Europeană a Dunării*, in *Memoria documentelor* (from the communications of the second edition of the General Directorate of State Archives, May 1993), București, 1994.
- Eminescu, M., *Opere*, vol. XI, *Publicistică (17 februarie – 31 decembrie 1880, "Timpul")*, critical edition, resp. Dimitrie Vatamaniuc, București, 1984.
- Engelhardt, Edouard Philippe, *La question du Danube, après la Conférence de Londres*, in "Revue de droit international", XV, 1883, p. 340-247.
- Idem, *La question du Danube. Etude critique*, in "Revue de droit international", XV, 1883, p. 5-6.
- Filipescu, Ilarion, *Congresele și conferințele în viața internațională*, Sibiu, 1944.
- Filitti, I. C., *Jurnal*, vol. I, 1913-1919, Târgoviște, 2008.
- Florescu, G. G., *Navigația în Marea Neagră, prin Strâmtori și pe Dunăre*, București, 1975.
- Focas, Spiridon G., *The Lower Danube River in the Southeastern European Political and Economic Complex, from Antiquity to the Conference of Belgrade of 1948*, Boulder/New York, 1987.
- Foundations of British Foreign Policy from Pitt (1792) to Salisbury (1902) or Documents, Old and New*, selected and edited... by Harold Temperley and Lillian Penson, Cambridge, 1938.
- Frucht, Richard, *Dunărea noastră. Romania, the Great Powers, and the Danube Question*, New York, 1982.
- Geffcken, Heinrich F., *La question du Danube*, Berlin, 1883.
- German Diplomatic Documents 1871-1914*, selected and translated by E. T. S. Dugdale, vol. I, *Bismarck's Relations with England 1871-1890*, New York – London, 1928.
- Giurescu, Dinu C.; Dinu, Rudolf; Constantiniu, Laurențiu, *O istorie ilustrată a diplomației românești, 1862-1947*, București, 1996.
- Gogeanu, Paul, *Dunărea în relațiile internaționale*, București, 1970.
- Idem, *Strâmtoarele Mării Negre de-a lungul istoriei*, București, 1966.
- Goriainow, Serge, *Le Bosphore et les Dardanelles*, Paris, 1910.
- Gorjan, A. E., *Dacia sau România cu Țările Române vecine*, București, 1881.
- Gorove, Stephen, *Law and Politics of the Danube*, The Hague, 1964.
- Great Peace Congresses in History*, ed. Albert P. van Goudoever, Utrecht, 1923.
- Gruber, Richard Gilády, *Internationale Staaten-Kongresse und Konferenzen, ihre Vorbereitung und Organisation. Eine völkrechtliche-diplomatische Studie*, Zürich, 1917.
- Grünberg, K., *Die Handelspolitischen Beziehungen Osterreich-Ungarns zu den Ländern an der unteren Donau*, Leipzig, 1902.
- Guncev, Gunco St., *Uzemnite kasti v Dunavska Bulgarija*, Sofia, 1934.

- Hajnal, Henry, *Le droit du Danube international*, avec une Préface de Charles de Visscher, Haga, 1929.
- Idem, *The Danube: Its Historical, Political and Economic Importance*, The Hague, 1920.
- Hanák, Peter, *Jaszi Oszkar dunai patriotizmusa*, Budapesta, 1985.
- Hevrolina, V. M., *Problemy vneshnei politiki Rossii v obshchestvennoi mysli strany*, in *Istoriya vneshnei politiki Rossii. Vtoraja palovina XIX veka*, otv. red. V. M. Hevrolina, Moscova, 1999, p. 316, 323.
- Hildebrand, Klaus, *Deutsche Aussenpolitik 1871-1918*, Munich, 1989.
- Hillgruber, Andreas, *Bismarcks Aussenpolitick*, Freiburg, 1972.
- Hines, Walter D., *Report on Danube Navigation submitted to the Advisory and Technical Committee for Communication and Transit of the League of Nations*, Geneva, 1925.
- Hitrova, N. I., "Rossija sosredotochkvaetsja", in *Istoriya vneshnei politiki Rossii. Vtoraja palovina XIX veka*, otv. red. V. M. Hevrolina, Moscova, 1999.
- Holtzendorff, Franz von, *Les droits riverains de la Roumanie sur le Danube*, Consultation de droit international par..., Leipzig, 1884.
- Idem, *Rumäniens Ufrechte an der Donau. Ein völkerrechtliches Gutachten*, Leipzig, 1883.
- Hutton, Gr., *Danubian Destiny*, London, 1939.
- I Documenti diplomatici italiani*, seconda serie (2^a serie), vol. X, Roma, 1876.
- Iancu, Carol, *Bleichroeder și Crémieux. Lupta pentru emanciparea evreilor din România la The Berlin Congress. Corespondență inedită (1878-1880)*, București, 2006.
- Independența României. Documente*, vol. II/I, *Correspondență diplomatică străină, 1853-1877 mai*, ed. Ionel Gal, București, 1977; vol. II/2, *Correspondență diplomatică străină (1877 mai – 1878 decembrie)*, ed. I. Gal, București, 1977; vol. IV, *Documente diplomatice 1873-1881*, ed. G. Macovescu, București, 1978.
- Ionescu, I., *Politica Rusiei în bazinul Mării Negre*, București, 1994.
- Iorga, N., *A cui e Dunărea?*, Vălenii de Munte, 1908.
- Idem, *Chestiunea Dunării. Istorie a Europei Răsăritene în legătură cu această chestie*, Vălenii de Munte, 1913; edited by Victor Spinei, Iași, 1998.
- Idem, *Chestiunea Rinului. Istorie a Europei Apusene în legătură cu această chestie*, Vălenii de Munte, 1912.
- Istoria politicii externe românești în date*, ed. I. Calafeteanu, București, 2003.
- Jelavich, Charles and Barbara, *Formarea statelor naționale balcanice 1804-1920*, Cluj-Napoca, 1999.
- Jellinek, G., *Osterreich-Ungarn und Rumänien in der Donaufrage. Eine völkerrechtliche Untersuchung*, [Viena], 1884.
- Kaectenbeeck, Georges, *International Rivers: A Monograph Based on Diplomatic Documents*, London, 1918.
- Kassay, E. D., *Le Danube international*, Budapest, 1919.

- Kersonovskii, A. A., *Istoriia ruskoii armii*, vol. II, Moscow, 1993.
- Kissinger, Henry, *Diplomacy*, New York et al., 1994.
- Kogălniceanu, Mihail, *Cestiunea Dunărei. Discursuri rostite în ședințele Camerei Deputaților din 1 și 2 mai 1882 de..., deputat colegiul VI Mehedinți*, 2 parts, București, 1882.
- Idem, *Documente diplomatice*, eds. George Macovescu, Dinu C. Giurescu and Constantin I. Turcu, București, 1972.
- Idem *Opere* V, *Oratorie* III (1878-1891), second part (1881-1883), ed. Dan Simonescu, text established by Georgeta Penelea, București, 1986.
- Idem, *Texte social-politice alese*, eds. Dan Berindei, Leonid Boicu, Nicolae Ciachir, Matei Ionescu and Dan Simonescu, București, 1967.
- La Commission Européenne du Danube et son oeuvre de 1856 à 1931*, Paris, 1931.
- La Roumanie et la liberté du Danube*, with an introduction by Armand Levy, Paris, 1883.
- Lahovari, Alexandru Em., *Note, amintiri, corespondență diplomatică oficială și personală (1877-1914)*. Paris, Petersburg, București, Roma, eds. Rudolf Dinu and Adrian-Bogdan Ceobanu, Iași, 2013.
- Langer, William L., *European Alliances and Alignments 1871-1890*, New York, 1950.
- Le Danube devant la Conférence de Londres*, by a young diplomat, Bucharest, 1883.
- Les traités politiques secrets de l'Autriche-Hongrie 1879-1914*, d'après les documents des Archives d'État de Vienne, tome I, *Le secret de la Triple-Alliance*, publ. par Alfred Francis Pribram, Paris, 1923.
- Les travaux de la Commission Européenne des Bouches du Danube de 1859 à 1911. Actes et documents*, publ. by D. A. Sturdza, Vienna, 1913.
- Magris, Claudio, *Donau. Biographie eines Flusses*, Viena, 1988 etc.
- Maior, Liviu, *Transilvania*, în *Istoria Românilor*, vol. VII, tom II, *De la Independență la Marea Unire (1878-1918)*, eds. Dan Berindei, Gh. Platon, Gh. Cliveti and Gh. Iacob, București, 2014.
- Maiorescu, Titu, *Istoria contemporană a României (1866-1900)*, București, 1925.
- Idem, *Însemnări zilnice*, vol. II (1881-1886), publ. by I. Rădulescu-Pogoneanu, București, 1939 (?).
- Mamina, Ion; Bulei, Ion, *Guverne și guvernanți (1866-1916)*, București, 1994.
- Medlicott, W. N., *The Congress of Berlin and After. A Diplomatic History of the Near Eastern Settlement, 1878-1880*, London, 1963.
- Memoriile regelui Carol I al României (de un martor ocular)*, vol. XIV-XVII, București, f.a.
- Morpurgo, E., *Danubio. Saggio critico della questione danubiano*, Bologna, 1927.
- Mowat, R. B., *A History of European Diplomacy 1815-1914*, London, 1927.

- Müller, M., *Die Bedeutung des Berliner Kongress für die deutsche-russischen Beziehungen*, Leipzig, 1927.
- Mutaru, G., *Dunărea. Studiu de drept internațional*, București, 1903.
- Navigation du Danube. Conférence et traité de Londres, février-mars 1883*, Paris, Ministère des Affaires Etrangères, 1883.
- Ogilvie, Paul Morgen, *International Waterways*, London, 1920.
- Oțetea, Andrei, *L'Accord d'Osborne (9 août 1857)*, in "Revue Roumaine d'Histoire", III, 1964, issue 4, p. 677-696.
- Idem, *Pătrunderea comerțului românesc în circuitul internațional*, București, 1977.
- Palotas, E., *Ziele und geschichtliche Realität. Wirtschaftstrebungen Österreich-Ungarns auf der Balkan zur Zeit der Berliner Kongress im Jahre 1878*, Budapest, 1878.
- Pavel, Teodor, *Între Berlin și Petersburg, I, Românii în relațiile germano-ruse din secolul al XIX-lea*, Cluj-Napoca, 2000.
- Idem, *Între Berlin și Sankt-Petersburg, I, Românii în relațiile germano-ruse din secolul al XIX-lea*, Cluj-Napoca, 2000.
- Idem, *Mișcarea românilor pentru unitate națională și diplomația Puterilor Centrale, I, 1878-1895*, Timișoara, 1979.
- Pavelić, Ante, *La restauration économique des pays danubiens. Le désarmement. Belgrade et la Croatie*, Vienna, 1932.
- Popescu, Gh., *L'internationalisation des fleuves navigables. Le Danube et la Roumanie*, Paris, 1919.
- Idem, *La liberté de communication sur les voies navigables et le regime du Danube*, Paris, 1924.
- Idem, *La liberté de la navigation sur les fleuves internationaux*, Paris, 1920.
- Idem, *Le regime du Danube*, Paris, 1921.
- Radenić, A., *Die Balkanländer in der Strategie Österreich-Ungarns*, Belgrade (Balcanica I), 1970.
- Radovanovitch, Voyslav, *Le Danube et l'application du principe de la liberté de navigation fluviale*, Geneva, 1925.
- Ratzlaff, Erich, *Länder und Völker an der Donau. Rumänien, Bulgarien, Ungarn, Kroatien*, Viena, 1944.
- Rădulescu-Zoner, Șerban, *Dunărea, Marea Neagră și Puterile Centrale 1878-1898*, Cluj-Napoca, 1982.
- Recueil de documents relatifs à la liberté de navigation du Danube*, publ. par D. Sturdza, Berlin, 1904.
- Regele Carol I al României. Cuvântări și scrisori, 1877-1886*, tom II, București, 1909.
- Regele Carol I în rapoartele diplomatice austro-ungare (1877-1914)*, vol. I, 1877-1896, ed. Sorin Cristescu, București, 2013.

- Renouvin, Pierre, *Le XIXe siècle*, II, *De 1871 à 1914. L'apogée de l'Europe* (*Histoire des relations internationales*, vol. VI, publ. under the supervision of Pierre Renouvin), Paris, 1955.
- Revoluțiile de la 1848-1849 în Europa Centrală. Perspectivă istorică și istoriografică*, coord. Camil Mureșanu, Nicolae Bocșan and Ioan Bolovan, Cluj-Napoca, 2000.
- Riker, T. W., *Cum s-a înfăptuit România; studiul unei probleme internaționale, 1856-1866*, București, 1944.
- Rosetti, Carlo, *Il Danubio, fiume internationale*, Milan, 1927.
- Rudescu, I.; Banu, A. C., *Bibliographie roumaine du Danube Inférieur* (Commission Nationale de la R. S. de Roumanie pour l'UNESCO), București, 1969.
- Saint-Clair, A. de, *Le Danube. Etude du droit international*, Budapest, 1919.
- Satow, E. M., *International Congresses*, London (Foreign Office Handbooks, 151), 1920.
- Schneefuss, Walter, *Donauräume und Donaureiche*, Viena, 1942.
- Scrisorile Regelui Carol I din arhiva de la Sigmaringen, 1878-1905*, ed. Sorin Cristescu, București, 2010.
- Seton-Watson, R. W., *Disraeli, Gladstone and the Eastern Question. A Study in Diplomacy and Party Politics*, New York, 1972.
- Sobaru, A.; Năstase, I. G., *Artera navigabilă Dunăre – Main – Rhein. Factor de strategie europeană. Orizont anul 2020*, București, 1997.
- Sofronie, G., *Contribuțiuni la cunoașterea relațiilor dintre România și Comisia Europeană a Dunării*, Cluj ("Analele Facultății de Drept", issue 1), 1939.
- Stan, Apostol, *Protectoratul Rusiei asupra Principatelor Române, 1774-1856*, București, 1998.
- Stan, Apostol; Ploșteanu, Grigore, *Utopia confederalismului pașaptist. Între vis și realitate*, București, 2001.
- Stanciu, Ștefan, *România și Comisia Europeană a Dunării. Diplomatie, suveranitate, cooperare internațională*, Galați, 2002.
- Statelova, Virginia, *La Bulgarie et le problème danubien (1879-1883)*, in "Etudes historiques", VI, 1973 (excerpt).
- Stewart, Charles William, *A Biography of Sir Charles Hartley, Civil Engineer (1825-1915). The Father of the Danube*, vol. I-II, Lewiston – Queenston – Lampeter, 1989.
- Stoiković, Sreta J., *Na lepom Dunavu*, Belgrad, 1893.
- Sturdza, D. A., *Însemnătatea europeană a realizării definitive a dorințelor rostite de Divanurile ad-hoc la 7/19 și 9/21 octombrie 1857*, in "Analele Academiei Române. Memoriile Secțiunii Istorice", series II, t. XXXIV, București, 1912.
- Idem, *La question des Portes de Fer et des Cataractes du Danube*, Berlin, 1899.
- Suciu, Ioan, *România și Comisia Europeană a Dunării*, Constanța, 2005.
- Suppan, C. V., *Die Donau und ihre Schifffahrt*, Vienna, 1917.

- Szentkláray, Jenő, *A dunai hajóhadak története*, Budapest, 1885.
- Șendrulescu, Ion, *Încheierea tratatelor duse de guvernul român pentru răscumpărarea căilor ferate de la Societatea acționarilor drumurilor de fier din România*, in "Analele Universității București", XXII, 1973, 2, p. 63-80.
- Taylor, A. J. P., *The Course of German History. A Survey of the Development of Germany since 1815*, New York, 1962.
- Idem, *The Habsburg Monarchy 1809-1918. A History of the Austrian Empire and Austria-Hungary*, New York, 1948.
- Idem, *The Struggle for Mastery in Europe 1848-1918*, New York, London, 1984.
- Temperley, Harold; Penson, Lillian M., *A Century of Diplomatic Blue Books 1814-1914*, London, 1966.
- The Map of Europe by Treaty: Showing the Various Political and Territorial Changes which Have Taken Place since the General Peace of 1814*, vol. III, ed. by Edward Hertslet, London, 1875.
- Tuluș, Arthur Viorel, *Dunărea maritimă între Aranjamentul de la Sinaia și Acordul de la Belgrad (1938-1948)*, Galați, 2008.
- Tupolev, B. M., *Ekspansija germanskogo imperializma v iugo-vostochnoi Evrope v kontse XIX-nachale XX veka*, Moscova, 1970.
- Vicq, Joan A. de, *Die Donauquestie*, Leiden, 1884.
- Wasserwirtschaftliche Rahmenuntersuchung Donau und Main*, Bearb. Albert Dobner, Hermann Weinig, Frankfurt, 1980.
- Wertheimer, Eduard von, *Graf Julius Andrassy. Sein Leben und seine Zeit*, nach ungedruckten Quellen, III. Band, *Letzte Lebensjahre. – Charakteristik Andrassys*, Stuttgart, 1913.
- Xenopol, A. D., *Războaiele dintre ruși și turci și înrăurirea lor asupra Țărilor Române*, Iași, 1880 (edition Elisabeta Simion, București, 1997).
- Zaleski, Eugène, *Les courants commerciaux de l'Europe Danubienne au cours de la première moitié du XXe siècle*, Paris, 1952.
- Zalotuhin, M. I., *Evropeiskaja sistema v 80-e gody. Bolgarskii krizis*, in *Istoriia vneshnei politiki Rossii. Vtoraja polovina XIX veka*, otv. red. V. M. Hevrolina, Moscova, 1999, p. 220-258.

INDEX*

- A**grigoroaiei, Ion 16, 24, 90
 Ahmet Rassim Pasha 60
 Albrecht-Carrié, René 187
 Alexander I 37
 Alexander II 67, 87, 101, 127, 143, 147
 Alexander III 147, 175, 176, 195
 Alexandre of Battenberg, Bulgarian Prince 127, 158, 197
 Ali Nizamy Pasha 175
 Alvensleben, Friedrich Johann 71
 Amptill (Oto Russelle), lord, 207
 Andrassy, Julius 71, 86, 113, 114, 160
 Antipa, Gr. 24
 Apponyi, Rudolf, count, 64
 Ardeleanu, Constantin 17, 18, 24, 31, 37-39, 90, 91, 94, 95, 102, 128, 188, 189
 Arendt, Johannes 102, 109, 110, 115, 118, 131-133, 135-137, 139, 141, 153-156, 181, 218
 Arion, Eraclie, colonel, 72
 Atanasiu, Carmen 16, 24
 Aubigny, Jules Ludovic Henri de 173-175, 206
 Aurelian, P. S. 159, 197
 Avramescu, Aristița 161
 Avramescu, Tiberiu 161

Bacalbașa, Constantin 161, 164, 168, 169
 Bach, Charles (Karl) 187
 Bacourt, Pierre Henri Fourier 86
 Banu, A. C. 18
 Barițiu, George 159

 Barrère, Camille Eugen Pierre 20, 117, 131, 133, 134, 136, 137, 153, 155, 157, 158, 161, 164, 166-168, 170-174, 181, 182, 191, 192, 196, 199-202, 208-210, 215, 224, 225, 229, 230, 233
 Barthélemy Saint-Hilaire, Jules 143, 173-176
 Basch, Antonin 14
 Bădulescu, Lucian 26, 38
 Băicoianu, C. I. 12, 22
 Bălăceanu, Ion 72, 86, 129, 158, 163, 164, 166, 191, 192, 196, 210, 211, 223, 225, 226, 235-237
 Beaconsfield (Disraeli), lord, 76, 77, 116
 Berechet, Șt. Gr. 15
 Berger, Peter 16
 Berindei, Dan 19, 49, 124, 128, 159
 Bernstorff, Albrecht von, count, 65
 Beust, Friedrich-Ferdinand von, count, 64
 Bismarck, Otto von 67, 72, 74, 77, 78, 81, 82, 85, 100, 101, 107, 111, 112, 113, 119, 120, 144, 147, 174, 175, 180, 194, 205, 212, 224, 235
 Bismarck, Herbert von 194
 Blumfeld, S., baron, 51
 Bocșan, Nicolae 40
 Bodale, Suzana 120, 141, 142
 Bodea, Cornelia 23
 Boerescu, Vasile 19-21, 68, 90, 99, 107, 120-123, 126, 127, 129, 142, 161, 168
 Boicu, Leonid 13, 19, 57, 58, 119
 Bolovan, Ioan 40

* Made by Mihaela Răducă.

- Bourqueney, François-Adolphe 30, 45
 Brătescu, Liviu 120
 Brătianu, Vintila I. 22
 Brătianu, Dumitru 144, 145, 158, 159
 Brătianu, Ion C. 19-22, 68, 70, 74, 75, 77, 78, 99, 119, 120, 126, 142, 144-146, 150, 157, 159, 161-164, 180, 203, 212, 217, 235, 237
 Broglie, Jacques Victor Albert, duke of 65, 68
 Brunow, Filipp Ivanovich, baron, 65
 Budberg, Andrei, baron, 61, 62
 Bulei, Ion 143, 144, 157, 162, 164, 205
 Bülow, B. E. von 72
 Buol von Schauenstein, Karl Ferdinand 30, 46, 47
 Busch, Julius Hermann Moritz (Maurice) 194
 Bușă, Daniela 49, 94, 100
 Bușe, Constantin 99
- C**
 Cadorna, Raffaello 65
 Cairol, Benedetto 75, 78, 83, 143
 Calafeteanu, Ion 86
 Callimachi-Catargi, Nicolae 69, 70, 72, 121, 126, 158, 161, 164
 Canja, Gheorghe 26, 38
 Cantacuzino, I. 58
 Cantilli, Gh. P. 22, 26
 Caratheodory, Constantin Effendi Ștefan 109
 Caratheodory, Constantin Effendi 130
 Carol I of Hohenzollern-Sigmaringen 20, 48, 61, 78, 84, 85, 86, 87, 94, 100, 102, 107, 119, 120, 126, 127, 129, 142-144, 156, 158-164, 166, 172, 173, 175, 177, 178, 190, 193, 195-198, 201, 203, 205, 212, 219, 222-226, 232, 234-237
 Carol Anton de Hohenzollern-Sigmaringen 84, 87, 127, 158-163, 167, 173, 175, 177, 178, 195-198
 Carp, P. P. 21, 164, 168, 196, 200-202, 204, 205, 208-212, 222-224, 234-236
 Casso, Leon 15, 17
 Catargi, L. C. 121, 177
 Catargiu, Lascăr 68
- Cavour, Camillo Benso, count, 59
 Căzan, Gheorghe N. 100, 124, 126
 Cârțână, Iulian 24, 36, 152, 164, 189
 Ceobanu, Adrian-Bogdan 126, 143, 144, 195
 Cernovodeanu, Paul 17
 Challemel-Lacour, Paul Armand, ambassador, 176, 194
 Chamberlain, Joseph P. 12, 13, 34
 Chanzy, Antoine Eugène Alfred 143, 195
 Chlumecky, J. von 114
 Christici, F. 52, 53
 Ciachir, Nicolae 19
 Cioflâncă, Adrian 141
 Ciubotaru, Ștefania 120
 Clarendon, George William Frederick Villiers, lord, 46
 Clemenceau, Georges 224
 Cliveti, Gh. 13, 18, 34, 37, 57, 63, 94, 102, 142, 159
 Colescu-Vartic, C. 35
 Coltzesco, Th. 24
 Constantiniu, Laurențiu 142, 158, 196
 Corivan, Nicolae 69
 Courcel, Alphone Chodron, ambassador, 176, 194, 195
 Cowley, Henry Richard Charles, lord, 56, 61, 62
 Creangă, Ion 159
 Cristescu, Sorin 127, 158-164, 167, 173, 175, 177, 193, 195-198
 Crowe, J. A. 214
 Cuza, Alexandru Ioan 58, 61
- D**
 Dabija, N. 144, 157
 Damean, Sorin Liviu 75, 143
 Dașcovici, N. 13, 16, 24, 90
 Davand, G. A. 51
 Davila, Carol 160
 Daxenberger, S. de 52
 Debains, Fred 70, 72
 Debidour, A. 187
 Decazes, Louis, duc de Glücksberg, 68-70, 72
 Degré, A. 72
 Demorgny, Gustave 12, 15, 25, 189

Derby, Edward Henry Stanley, count, 68, 70
 Des Michels, Jules Alexis, baron, 68, 193
 Dinu, Rudolf 126, 141, 143, 158, 195, 196, 205
 Dobner, Albert 16
 Dobrescu, Ghenadie 55
 Docea, Vasile 142, 193
 Donici, P. 52
 Drouyn de Lhuys, Edouard 61, 62
 Droz, Jacques 38, 187
 Duchâtel, Charles Jacques Marie Tanneguy 174, 206
 Duclerc, Charles Théodore Eugène 194, 206, 207, 208
 Dufaure, Jules Armand Stanislas 75, 78
 Dugdale, E. T. S. 107, 194
 Durdenevskij, V. N. 24
 Duroselle, J.-B. 188
 Duță, Alexandru 24, 91
 Duță, Marcel 164

Egerton, Edwin H. 102
 Elisabeta, Princess, Queen of Romania, 120, 237
 Elliot, sir Henry G., diplomat, 68, 208, 209, 211, 212, 236
 Eminescu, Mihai 21, 142, 159
 Engelhardt, Edouard Philippe 60, 128, 188
 Ernroth, Kazimir Gustavici 158

Fava, Saverio 70
 Fălcoianu, Carol (Scarlat) 58
 Ferenc, Zichy 68
 Ficquelmont, Karl L. 39
 Filipescu, Ilarion 187
 Filitti, Georgeta 21, 164, 196
 Filitti, I. C. 21
 Fitzmaurice, Edmond 216, 229, 232, 238
 Florescu, G. G. 26
 Focas, Spiridon G. 128
 Frangulis, A.-F. 187
 Franz Joseph, emperor, 64, 120, 147, 174, 195
 Freycinet, Charles-Louis de, 111, 116, 121, 122, 176, 191, 194, 195

Friedrich-Wilhelm de Hohenzollern, crown prince, 119, 194
 Frucht, Richard C. 16, 18, 26, 90, 128, 189, 213
 Fuad Pasha 55-57, 61

Gal, Ionel 68, 72
 Gambetta, Leon 174, 175, 194, 195
 Gane, N. 159
 Geffcken, Heinrich F. 128, 188
 Ghica, Emil I. 197, 215, 222
 Ghica, Iancu, 69, 70, 74
 Ghica, Ion 21, 158, 165, 166, 191-193, 202, 203, 210-219, 221-226, 229, 232, 234-239
 Giers, Nikolai 143, 175, 176, 195, 206, 210, 212, 225, 226
 Giurescu, Dinu C. 19, 69, 90, 158, 196
 Gladstone, William Ewart 115, 127
 Glaser, Edwin 26, 38
 Gogeanu, Paul 17, 24, 35, 36, 172, 189
 Goltz, Robert Ludwig, count, 61, 62
 Goluchowski, Agenor von, 122
 Gorchakov, Alexander 30, 45, 63, 71, 72, 76, 77, 80, 116
 Goriainov, Serge 17, 63, 66
 Gorjan, A. E. 129, 158
 Gorove, Stephen 27
 Goudoever, Albert P. van 187
 Granville, George, lord, 65, 68, 116, 143, 199, 206-209, 212-217, 219-222, 224, 227, 228, 230, 232-237
 Grădișteanu, Petre 21, 22, 145, 168
 Grecescu, Constantin 22, 145
 Green, John 68
 Gruber, Richard Gilády 187
 Grünberg, K. 13, 14
 Guida, Francesco 142
 Guncev, Gunco St. 15

Haan, Ernest C. von 91, 95, 97, 102, 103, 109, 115, 117, 118, 131-140, 153-156, 181, 198, 199, 218
 Hajnal, Henry 13, 25, 27, 39, 58, 86, 90, 128, 166, 189, 213
 Hanák, Peter 16
 Hartley, Charles 60

- Hatzfeldt-Wildenburg, Paul, count, 56, 193, 201, 205, 223, 235
 Haymerle, Heinrich von 79-83, 113, 114, 120, 127, 129, 135, 142, 143, 147, 149, 158-160, 175
 Herbert-Rathkeal, Gabriel von 150
 Herbertte, Jules 92, 98, 103, 105, 106, 109
 Hertslet, Edward 66
 Hesse, P. 14
 Hevrolina, V. M. 15, 67, 176, 195
 Hildebrand, Klaus 67, 116
 Hillgruber, Andreas 67
 Hines, Walter D. 25
 Hitrova, N. I. 67
 Holtzendorff, Franz von 27, 128, 189, 213
 Hoyos, Ladislau, count, 86, 120, 127, 129, 142, 143, 158, 159, 160, 163, 164, 166, 167, 177, 178
 Hristici, Felix 238, 239
 Hübner, Josef-Alexander, baron, 55, 56
 Hutton, Gr. 12
- I**acob, Gh. 159
 Iancu, Carol 86
 Ignatiev, Nikolai Pavlovici 68, 72, 175, 195
 Ionescu, I. 15
 Ionescu, Matei 19
 Ionescu, Nicolae 70
 Iorga, Nicolae 12, 16, 23, 25, 107
 Izvolski, Al. 143, 197
- J**elavich, Barbara 63, 67
 Jelavich, Charles 63, 67
 Jellineck, G. 27, 189
 John, Charles St. 70
- K**aeckenbeeck, Georges 26, 34, 189
 Kallay, Benjamin von 190
 Kálnoky, de Körös-Patak, Gustav Sigmund, count, 159, 163, 164, 167, 172, 174, 178, 180, 192, 195, 197, 200, 201, 204, 205, 208, 210, 212, 223-235
 Karolyi, Alajos, count, 208, 209, 211, 214-221, 223, 225, 227, 229, 230
- Kassay, E. D. 25
 Kersonovskii, A. A. 101
 Kiselev, Pavel, count, 56
 Kissinger, Henry 187
 Kogălniceanu, Mihail 19-23, 25, 26, 48, 68-72, 74, 75, 77, 78, 85-87, 90, 93, 121-129, 145, 146, 157, 159, 168, 169, 171, 180, 237
 Kosjek, G. de 68
 Kremer, Alfred von 60
 Kretzulescu, Nicolae 158, 210-212, 225, 226
- L**achmann, F. 159
 Lahovari, Al. N. 21, 164, 168
 Lahovari, Alexandru Emanoil 126, 195
 Langenau, baron, 71
 Langer, William L. 67, 179
 Lannoy, Gödel 54
 Lascelles, Frank 209, 211
 Launay, Edoardo de, count, 75, 78, 83, 143, 166, 205, 208
 Layard, Henry 112
 Leopold de Hohenzollern-Sigmaringen 198
 Lepsius, Johannes 100, 188
 Levy, Armand 189
 Lobanov-Rostowski, Alexei Borisovici 236
 Ludolf, Emanuel von 208
 Lyons, Richard, lord, 174, 199, 207, 208
- M**acovescu, George 19, 68, 69, 90
 Magris, Claudio 16
 Maior, Liviu 159
 Maiorescu, Titu 69, 142, 143, 159
 Mamina, Ion 144, 157, 162
 Mancini, Stanislao Pasquale 166, 167, 179, 191, 205, 207-209, 232, 236
 Maniu, Vasile 159
 Mansfield, C. E. 70
 Manteuffel, Otto Theodor von 63
 Maria de Flandra, sister of king Carol I of Romania, 193, 195
 Marinescu, G. 22, 145
 Marinovici, I. 209, 214, 216, 219-221
 Marochetti, italian diplomat, 166

- Martens, Georg Friedrich von 33, 34
 Mavrogheni, Petre 158, 191, 196, 210, 211, 225
 Mayr, Ernst von 187, 195, 197, 223, 224
 Medlicott, W. N. 85, 86
 Melchisedec (Ștefănescu), bishop, 159
 Melegari, Luigi Amedeo 70
 Menabrea, L. F. 208
 Mendelssohn-Bartholdy, Albrecht 72, 100, 188
 Meran, R. 23
 Metternich, Richard de 61, 62
 Mihalache, Andi 141
 Mijatovic, Sedomil 150
 Milan I Obrenovic 175-178, 198, 238
 Mohler, Ed. 95
 Mohrenheim, Arthur 215, 217-219, 221, 222, 227-230, 232
 Montebello, Adrien 101
 Montmarin, Marie Pierre 121, 175
 Morgen Ogilvie, Paul 25
 Morpurgo, E. 25
 Mowat, R. B. 187
 Müller, A. 52
 Müller, Manfred 15
 Münster, Georg, count, 101, 212, 215-217, 221, 223, 227, 230, 235
 Mureșanu, Camil 40
 Musurus Pasha 65, 209, 216, 221, 229, 232
 Mutaru, G. 26

N
 Năstase, I. G. 16
 Nesselrode, Karl Robert 39
 Nigra, Costantino, count, 62, 216, 219, 221, 223, 227, 229, 232
 Nikolici, Al. 131, 139, 140, 182
 Noailles, Emmanuel Henri Victurnien 111, 174
 Novikov, Evgheni 71

O
 Obedenaru, M. 72, 236, 237
 Obolenski, Mihail A., prince, 177
 Odobescu, Alexandru 161, 164, 165
 Offenbergh, Henri de 60
 Olănescu, D. C. 121

 Orlov, 46, 122
 Oțetea, Andrei 17, 58
 Oubril, Paul de 81

P
 Paget, Augustus 207
 Palotas, E. 13
 Pansa, Alberto 166, 205, 209
 Panu, Anastasie 58
 Pavel, Teodor 19, 20, 114, 126, 129, 158, 159
 Pavelić, Ante 15
 Pencovici, Eustațiu 107-110, 118, 119, 121, 123, 130-133, 135, 138, 140, 141, 153, 156, 157, 180-183, 191, 199, 201
 Penelea, Georgeta 19-21, 128
 Penson, Lillian M. 115, 188
 Petrescu, Ghenadie 18, 29
 Pherekyde, Mihail 144, 157, 161, 172, 173, 191, 192, 210, 211, 224
 Pirocianatz, M. 209
 Platon, Gh. 159
 Ploșteanu, Grigore 40
 Popescu, Gh. 13, 24, 26
 Pothuau, Louis Marie Alexis, admiral, 193
 Pribram, Alfred Francis 14, 100, 194
 Prokesch-Osten, A. 44, 64

R
 Radenić, A. 13
 Radovanovitch, Voyslav 25
 Ratzlaff, Erich 16
 Rădulescu-Pogoneanu, I. 143
 Rădulescu-Zoner, Șerban 24, 86, 90, 98, 100, 102, 114, 121, 126, 129, 142, 152, 165
 Rășcanu, Gheorghe 89, 92, 93
 Renault, Louis 12
 Renouvin, Pierre 67, 187
 Reșid Bey 175
 Reuss, Heinrich von 101, 107, 111, 114, 144, 147, 178, 234
 Revest, Niccolo 153, 198
 Riker, T. W. 57, 58, 94
 Ring, Maximilien-Napoléon-Théodore 167, 172, 173, 181, 186, 191
 Ristici, Iovan 175

- Robilant, Nicolis di 143, 166, 174, 178, 205, 208
Romanenko, Alexei 98, 105, 106, 108, 109, 131, 133, 136, 137, 182, 198-200, 218
Rosetti, C. A. 86, 157, 224
Rosetti, Carlo 25
Rosetti, Nicolae 52, 53
Rosetti, Theodor 21, 145, 168
Rosetti-Solescu, Gh. 172
Rudescu, I. 18
Russell, John, lord, 45
Russell, Odo, lord, 68
- S**
Saburov, P. A. 112, 113, 115, 147, 148
Safvet Pasha 69, 71
Saint Pierre, Julius Alexander-Aloys de 60
Saint-Clair, A. de 25
Saint-Vallier, Charles Raymond 81, 101, 107, 116, 174, 176
Salisbury, Robert Cecil, lord, 80, 91, 116
Salzberg, baron, 190, 191
Sanderson, Percy 182, 198, 199
Satow, E. M. 187
Schefer, J. 68
Schneefuss, Walter 14
Schwegel, Joseph 102
Schweinitz, H. L. 175
Seftiuc, Ilie 24, 36, 152, 164, 189
Seton-Watson, R. W. 74, 116
Shishmarev, Basil 155, 182, 215, 220, 221
Shuvalov, Pyotr, count, 77, 80, 148
Siborne, Herbert Taylor 95, 97, 103, 105, 108, 109, 115, 117, 131-134, 136, 139, 153-155
Simion, Elisabeta 17
Simondetti, Melchior 109, 115, 136, 218
Simonescu, Dan 19
Skobelev, M. S. 176
Slavici, Ion 159
Slăniceanu, Gheorghe 144
Sobaru, A. 16
Sofronie, George 24
Spinei, Victor 12, 16, 23
Stan, Apostol 17, 40
- Stanciu, Ștefan 18, 19, 24, 25, 60, 89-92, 94, 95, 99, 126, 128, 152, 157, 164, 181, 189
Statelova, Virginia 25
Stătescu, Eugeniu 20, 21, 144, 158, 161, 164, 165, 168, 169, 172, 173, 180, 182, 183, 186, 187, 191-193, 196, 197
Steege, Ludovic 52, 53, 58
Stewart, Charles William 60
Stoiković, Sreta J. 15
Stokes, John 60, 91
Strambio, Annibal 60
Stuart, Dimitri, baron, 87
Sturdza, D. A. 18, 21, 22, 25, 26, 29, 32, 35, 48, 49, 55, 94, 144, 151, 196, 197, 199-206, 208-215, 217, 221-226, 229, 234-238
Sturdza, D. C. 18, 29, 55
Sturdza, Grigore 21, 168, 178
Sturdza, Vasile 58
Suciu, Ioan 24, 90
Suppan, C. V. 13
Széchenyi, Istvan 148
Szécsényi, E. 147
Szentkláray, Jenő 16
- Ș**
Șendrulescu, Ion 100
- T**
Taggenburg, Georg von 51
Teisserenc de Bort, Pierre Edmond 101
Temperley, Harold 115, 188
Ternaux-Compans, Maurice 175, 195
Thimme, Friedrich 72, 100, 188
Thornton, Edward 207-209
Tissot, Charles, ambassador, 175, 194, 215, 230
Tisza, Kálman 159
Tocilescu, George 159
Tornielli, Giuseppe 166, 167, 236, 237
Tosi, G. 209
Tupolev, B. M. 15
Turcu, Constantin I. 19, 69, 90
Taylor, A. J. P. 13-15, 63, 64, 67, 74, 115, 147, 149, 179, 188, 194, 195
Tuluș, Arthur Viorel 16, 24

- U**mberto I, the king of Italy, 174
Urechia, V. A. 144, 157, 159
Uruzov, Leon 143
- V**atamaniuc, Dimitrie 143
Vârnav-Liteanu, Gheorghe (George) 85,
107, 121, 123, 158, 166, 172, 191-193,
196, 201, 205, 206, 208, 210-212,
214, 222-226, 235, 236
Vergatti, Radu Ștefan 23
Vernescu, G. 21
Vicq, Joan A. de 188
Villamarina, Salvatore, marquis, 56
Visscher, Charles de 25, 58, 90, 189
Vivian, H. C. 68
Vlangaly, Al. 207, 208
Vogoride, N. 58
Vulkovici, G. 209, 215, 220, 221
- W**addington, Francis 75, 78, 79, 81, 86,
101, 107, 116, 193
- Walewski, Alexandre-Florian-Joseph
Colonna, count de, 46, 47, 55, 56
Weinig, Hermann 16
Wertheimer, Eduard von 113, 114
Westmann, W. de 68
Westmoreland, John Fane 30
White, William A. 95, 143, 197, 209
Wilhelm I 72, 101, 119, 120, 144, 147,
175, 195
Wolkenstein-Trostburg, Anton von,
count, 165-167, 170, 172, 191
Wyndham, Hugh 207
- X**enopol, A. D. 17
- Z**aleski, Eugène 16
Zalotuhin, M. I. 15, 195
Zankov, Kiril 131
Zichy, Ferenc, count, 68, 71
Zinoviev, I. A. 68